

ՀԱՅԹԱՏԱ ՊԻՐ ՏԵՖԱ ՆԵՇԻՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ ՄԷՃՄՈՒՄ ՏԸՐ

ՇՈՒՅԻՆԱԹԸ ԷՏԵՊԻՑԵՆ ԿԷ ԻԼՄԻՑԵՆ, ԹԻՃԱՐԷԹ, ՄԷՑԵԱՀԱԹ,
ԹԵՐԱՃԻՄԻ ԱՀՎԱԼ, ՍԱՆԱՅԻ, ԿԷ ՍԱՅԻՐԷ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԷ ՊԱՇ ՄՈՒՀԱՐՐԻՐԻ

Տ. Գ. ՔԵԼԷԿԵԱՆ

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՇՈՒՅԻՆԱԹԸ ԷՏԵՊԻՑԵՆ ԿԷ ԻԼՄԻՑԵՆ	Տ. Գ. ՔԵԼԷԿԵԱՆ
ԻՔԻ ԶԻՅԱՐԷԹԼԷՐ	Տ. Գ. ՔԵԼԷԿԵԱՆ
ԵԸԼ ՊԱՇԸ	ՆԱՄԻՐ
ՈՒԼՈՒՄ ԿԷ ՖԻԻՆՈՒՆ	
ԲԷԲԷԼԻՔ (պէնտի մախսուս)	Տօգձօր Շէրվէն
ՕՍՄԱՆԼԸ ՏԱՐՊԸ ՄԷՍԷԼԼԷՐԻ	
ՀԻՔԵԱԵԱԹԸ ՄԻՆԹԷԻԻՊԷ	Ա. Ֆէհլմ
ԲԻԹԱԼԻԻԿ (խիմամ)	ԲՕԼ ՍՐԷՆ
ԲԱՐԻՍԼԻ ՊԻՐ ԳԸԶԸՆ ՀԻՔԵԱՅԷՍԻ (Միւթէրմիսի Տ. Գ. Ք.)	Օգձալ Ֆէօյիէ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

ԳԱՎԱՖԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

Նիշսիսէսի 60 Փարսա

ԻԹԻՋԱՐ

«Ճիհան»ըն ճընճը նիւսխէսինտէն ի-
թիպարէն «Թաթլ Սօֆալը Ճիհանէն» նամ
մէշնուր բոմանըն տէրճինէ միւպաշէրէթ
օլունաճաղը իլան խոխիլ շլուպ, իտա-
րէմիլ թէաշիւտաթընը հէր հալտէ
է-թիլիսի իճրայէ խահիշկէր իսէ տէ,
էւլ պաշ, վէ թաթլ միւնասէպէթի իլէ,
պաղը մէպահիսի սայիրէնին տէրճինէ
իհթիեաճ կէօրիւլմիւշ օլմաղլա, մէղ-
քիւր բոմանըն 9 նիւմէրօլու նիւսխէ-
միլտէն իթիպարէն տէրճ իտիլէճէկինի
մա էլ իթիրաղ պէեան իտէրիլ:

Էտիրնէտէ «Ճիհան» տայիր մուամէ-
լաթըն բույեթիինի, պէրայի թէրդիպ վէ
թէշիլի օլարազ, ֆաղիլէթլու Տ. Ղաւնդ
քհնյ. ֆաթաղեան տէրիւհտէ իթմիլ օլմաղ-
լա, թէշէթիւրիւմիւղիւ պէեան, վէ շէհրի
մէղքիւրտէ բահիպի միւմտիլէյ ճէֆէն-
տիեէ միւրաճաթ իտիլմէսինի բէճա իտէ-
րիլ:

ԵԱԶԸ ՕԵՈՒՆԼԱՐԸ

3 Իւնճիւ եաղը օեոունունուն ճէվապը
Լ (Լիս շէհրի) տիր: 13 մէթուպ ալուրդ.
տօղրու հալլ իտէնլէր. Իթանպօլտան՝ Կ.
Յ. Գուլումճեան, Կ. Բիւշիւր-Կարապետ-
եան, Կ. Յ. Եսայեան, Կ. Ջայիլեան,
Մ. Գ. Մօղեան, Կ. Յ. Իսրայէլեան, Տ.
Ղ. Փափաղեան, Գ. Սարրաֆեան, Ն.
Թէլիֆեան, Մ. Կ. Սարրաֆեան, Ա. Յ.
Սիւղմէեան, Ա. Յ. Բէթէճեան, Միհրան
Ջարաղ էֆէնտիլէր, վէ Ա. Իհսան պէյ,
Պրուսատան՝ Տ. Թօսպաթեան էֆէնտի,
վէ Թէքֆուրտաղընտան՝ Ռ. Գօլանճեան
էֆէնտի:

4 Իւնճիւ եաղը օեոունունուն ճէվապը
Գ. Ս. (Իսի) տիր. տօղրու հալլ իտէն-
լէր. Տէրխաստէթտէն՝ Միհրան Ջարաղ,
Տ. Ղ. Փափաղեան, Կ. Յ. Գուլումճեան,
Յ. Ոսկերիշեան, Ա. Յ. Սիւղմէեան, Կ.
Յ. Իսրայէլեան, Ն. Յ. Թէլիֆեան, Կ.
Բիւշիւր-Կարապետեան, վէ Թէքֆուրտա-
ղընտան՝ Ռ. Գօլանճեան էֆէնտիլէր:

ՆՕ 4 Ճիհանտա միւնտէրիճ 2 Ինճի եաղը
օեոունունուն (Մ. Ջ. Բ.) Պրուսատան Տ.
Թօսպաթեան էֆէնտի տախի տօղրու հալլ
իթմիլ տիր:

(Աթիտէրի իթի դըթա եաղը օեոունլարը
Պրուսատան՝ Տ. Թօսպաթեան էֆէնտի
թարաֆընտան թէքիլիֆ օլունմուշ տըր:)

5 ԻՆՃԻ ԵԱԶԸ ՕԵՈՒՆՈՒ

Ջալտըրան պիւրաթ չալանա պօրճլու:
ճէվապընը իւշ հարֆ իլէ վիրմէի:
(ճէվապլար իտարախանէեէ)

6 ԸՆՃԸ ԵԱԶԸ ՕԵՈՒՆՈՒ

Աշղ իլէ պուս իթոէ, ճան չըգարըր
ճէվապընը իւշ հարֆ իլէ:
(ճէվապլար իտարէխանէեէ)

1 ԻՆՃԻ ՆՕԹԱ ՕԵՈՒՆՈՒ

Իթի նօթանըն իտի եան եանա կէթի-
րիլէրէթ, Ղարիպին հէր կիւն արղուսունու
չէթտիկի մահէլի իմա իտէր: Նօթալար
հանկըլար տըրլար:
(ճէվապլար իտարէխանէեէ)

ԹԱՇՐԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ԴԱՐԻԻՆԷ ՍԻԻԱԼԼԱՐ

Ա. Պիր տաղտա զայպ օլմուշ օլան
պիր գուզու սիւրիւսինիւ պիր մահէլլէ
ճէմ իթմէ.ք իշին նէ եարմալը տըր:
Գաղլըր Նէճէ Կէլի:

(ճէվապըն պիր հարֆըն թէքէրիւ-
րիւյլէ թէշէ.քիւր իտէր:)

Բ. Սօգադտա եիւրիւր իթէն չա-
մուր մէլպուսաթըմըն, էն եիւրսէ.ք պիր
մահէլլինէ՝ սըչրատըր: Նէճէեէ: ճէվա-
պըն իթի հարֆ իլէ:

(ճէվապլար Ն. 11. Ճիհանտա
տէրճ օլունաճաղ տըր:

Ճ Ի Հ Ա Ն

ՀԱՅԹԱՏԱ ՊԻՐ ՏԷՑԱ ՆԵՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ ՄԷՃՄՈՒԱ ՏԸՐ

1885 ՍԷՆԵ

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 30 ԲԱԶԱՐ

ՆՕ 6

ՃԻՀԱՆ ՀԷՑԵԹԻ ԹՈՂՈՒՐԻՑԵՆՍԻ

Գարիիկի քրիստոս սաղը ձեռնի
Թեպիկի խոհր :

1885 ՍԷՆԵՍԻ ՄԻՐՈՒՐԻՑ ՕԼՈՒՆՈՒՐ

ՇՈՒՅԻՆԱԹԸ ԷՏԵՊԻՅԵԻ ՎԷ ԻԼՄԻՅԵԻ

Օնոննազարըն պօեաւր : — Կէչէն-
տէ Պրանսատա նէշր օլունան պիր էմր-
նամէտէ , չօճուգ օեունճագլարընա
սըհհէթէ մուղիր պօեալար սիւրիւմէ-
սի թահթը մէմուիյեթէ ալընմըշ ,
վէ միւթէճասիրէրինին տիւշարը ճէզա
օլաճագլարը տախի , իլան խոլմիշ տիր :

Իսթանպօլա կէթիրիկի ղանէթ էհ-
վէն ֆիեաթ իլէ սաթըմագտա պուլու-
նան չօճուգ օեունճագլարընըն էքսէ-
րիսի , պու նէվ մուղիր պօեալար իլէ
թէրթիկ խոլմիշ օլմաղլա , վալիտէյ-
նին նազարը տիգգաթը տալթէ օլու-
նուր :

Նորվեճիատա քէլէֆոնրար — Նոր-
վէճիատա թէլէֆօնլար իսթիմալի կիւն-
տէն կիւնէ քէսպի թէրազգը իթմէքտէ
տիր . Շիմոի , անճագ 80 պին էհալիսի
պուլունան Գրիսթիանիատա 7,000 ա-
պօնէ մէվճուտ օլտուղու կիպի , 6000
էհալիլի Տրամմէն շէհրինտէ տախի ,
100 իւ միւթէճագլուգ թէլէֆօն վար

տըր : Սայիք շէհրլէրին էքսէրիսինտէ
տախի թէլէֆօնլար մէվճուտ օլուպ ,
3000 էհալիսի օլան Բօրօկրունէնէր շէհ-
րինէ վարընճաեա գատար , թէլէֆօնլար
վաղ օլունմուշ տըր :

Պրանսատա շրմէնտրֆէրլէր էքս-
քօլիսիօնու . — 1885 սէնէսինտէ , Պրան-
սանըն Սէնթ-Էթիէն շէհրինտէ պիր
շրմէնտրֆէր էքսքօլիսիօնու քիւշատը
մուգարլէր տիր :

Մաալիւմ օլտուղու իւղրէ , Պրանսա-
տա իլք շրմէնտրֆէր խաթթը Սէնթ-
Էթիէնտէ իմալ խոլմիշ օլտուղու կիպի ,
թիմուր եօլ ալէաթլարը ինշասընա մախ-
սուտ ֆապրիգալարըն էքսէրիսի տախի ,
շէհրի մէգքիւրուն մէնսուպ օլտուղու
լուար վիլանէթի տախիլինտէ պուլուն-
մագտա տըր : Իշպու էքսքօլիսիօն իշին
իւսթիւ գալալը ղանէթ վասի պիր
մահէլ ինշասը , մէսարիֆի քիւլլիյեթէ
միւթէվաղըֆ օլմաղլա , պու խուսուս-
տան սարֆը նազար խոլիկա , Շամբան-
եը օվասընտա թանղիմի , թահթը գա-
րարա ալընմըշ տըր :

Թիւրքիատա միւշքիւրաք իւքի-
մալը . — ՆՕ 4 Ճէհնտա միւնտէրիճ
միւքիւրաթ պէնտինին պիր գըսմը , թա-
րիգ ղազէթայը միւթէպէրէսինտէ թէ-
նէզգիւլէն տէրճ պուլլուլուպ , պու միւ-
նասէպէթլէ թիւրքիատա միւքիւրաթ
իսթիմալը հագգընտա մաալիւմաթը ա-
թիյեթ իթա օլունմուշ տըր :

« Մուհարրիբի պէնտի մէգքիւր , էվ-
րօբանըն պաղը մէմալիքինտէ սէնէվի

սարփ ու իսթիհլաք օլունան միւսքերաթըն միգտարընը պէտան իլէ, Մէմալիբի Օսմանիյէտէ, նիսպէթէն, տաշա աղ միւսքերաթ իսթիմալ օլունտուղունու զանն իտիեօր իսէ տէ, մէմլէքէթիմիզտէ սթաթիսթիգ տէֆթէրլէրի զապթ օլունմատըղընտան, պու զաննը նէ տէրէճէ գարինի սըհհէթ օլտուղու քէստիրիլէմէզ :

« Շէհրիմիզ վէ ճիվարընտա իքի պին մէյքէտէ, վէ միւսքերաթ մաղաղալարը իլէ, լօգանթա, վէ դագինօ պուլունուպ, պէհհէրինտէ եէվի օն քիլօկրամ միւսքերաթը միւսթէլիֆէ սարփ իտիլտիկի, վէ մէմալիբիմիզին մաշալի միւթէպաղըյէսինտէ իսթանպուլ սարփիյեաթընըն օն միսլի վուգու պուլտուղու հիսապ օլունտա, սէնէվի 100 միլիօն քիլօկրամ միւսքերաթ իսթիհլաք օլունտուղու անլաշըլըր քի, նուֆուսուլըղա նիսպէթլէ, ինկիլթէրրա սարփիյեաթընտան բէք տուն դալմազ. ինկիլթէրրատա իսէ իզլիմին պիւրուտէթ վէ բութուպէթինէ մէպին, մէնպուրիյէթ հասըլ օլտուղու, վէ իթիտալը հափսըր իշին մաղպուլթու ալէմեան օլան մէմլէքէթիմիզտէ պու էօղր ու պէհանէնին վիճուտի օլմատըղը տէրքէար տըր :

Տիվար սալնամէլերի. — Հէր կիւն հիսապ վէ եաղը իլէ մէշղուլ օլան թիւճճար վէ իշ սահիպլէրի իշին, այըն հանկը կիւնիւ օլտուղունու իսթէնիլտիկի վաղըթ պիլա միւշքիլաթ պուլմագ, նէ գատար միւղթէզի պիր շէյ տիր :

Պու խըտմէթի, թանէսի 5 զուրուշա սաթըլըպ, պիր սէնէ զարֆընտա պէլքի 500 զուրուշուգ ֆայիասի կէօրիւլէն տիվար սալնամէլէրի իյֆա իթմէքտէ տիրլէր :

Թիւրքիատա տիվար սալնամէլէրինին մուճիտի ֆապրիգաթօր Գէորդ Զարդարեան էֆէնտի օլուպ, իլք սալնամէ, 1876 սէնէսինտէ նէշր օլունմուշ տըր :

Սէնէի մէղքիւրէտէն պէրու սայիրլէր թարաֆընտան տախի կէօնակէօն սալնամէլէր նէշր օլունմուշ տըր :

Պու սէնէնին Զարդարեան սալնա-

մէսի ալթը լիւան իւզրէ, վէ զտէլթ միւքէմմէլ սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիշ, վէ հէր կիւնիւն քիլիսէճէ այինի տախի կէօթէրիլմիշ տիր :

Տ. Դ. ՔԵԼԵԿԵԱՆ

ԻՔԻ ԶԻՆԱՐԷԹԼԷՐ

Ա.

Պիւեիւք պիր զիւտաֆէթտէ իտիլմ:

Միւքէլլէֆ խանէնին վառի սալօնլարը զտէլթ միւղէյիէն սուրէթտէ թէնվիր գըլընմըշ, վէ սօպալարտա եանմագտա օլան ալթէլլէրին հարարէթի, տիշարտա հիւքմ իտէն սօուղու, վէ արա սըրա բէնէրիլլէրին արգասընտան սէպէրի իշիտիլլէն շիտտէթիլի բիւղկեարլարը, իսթիհլա իթմէքտէ պուլունմուշ իտի :

Սալօնլար, օտալար, վէ սօֆալար մէտուլիյն իլէ խընճալընճ տօլմուշ օլուպ, Էօթի-լէրին զիյնէթի, վէ ֆիսթանլարըն, էլմալարըն, վէ — օլ ֆիսթանլարը կիյինմիշ, օլ էլմալարը թաղընմիշ օլան — գատընլարըն կիւղէլիկի, կէօղլէրի գամաշտըրմագ տէրէճէսինտէ բարլամագտա իտիլլէր . . . :

Բաքս իտիլիեօր իտի . . . խանէ սահիպինին քէրիմէսի, քէմալ տէրէճէտէ ճիլվէ վէ էտա իւզրէ, մէտուլիյնէ իքրամլար իթմէքտէ . . . շարապլար, իքսիլլէր, վէ շամբանեալար իշլմէքտէ, վէ պիւեիւք թէվիսիլլէր իյինտէ կէթիլլիլմիշ օլան էնվայի ճինս նէֆիս եէմիշլէր, տէօքիւլիւր սաչըրըճասընա եէնմէքտէ իտիլլէր :

Հէր քէս մէսըրուր, հէր քէս մէմնուն իտի . . . :

Նասըլ մէմնուն օլմասընլար քի, պու տիւնեանըն ալտատըճը սէատէթինին հէր նէվի, օլ սալօնտա մէվճուտ, վէ հէր սալթանաթ վէ զիյնէթ միւքէմմէլ վէ մէպղուլ իտի . . . :

Մէտուիյն պու գատար դիյնէթ ի-
չինաէ սապահա գատար եէեհա իչտի-
լէր . . . րաքս ու ահէնկ իթտիլէր . . .
վէ կիւնէչին իւք զիեալարը , լամպալա-
րըն ըջղընը քէօրէթտիկինտէ , եէնի
պիր կիւն պաշտաւղընը կէօրէրէք ,
քէնտի քէնտիլէրի , կիւծ իլէ , օլ թաթլը
էյլէնճէլէրտէն , իյլ ու իչրէթ վէ սէ-
ֆահէթտէն գուրթարապիլլէր . . .
իւրթէսի կիւն ճիւմլէսի տէ պիհուզուր ,
վէ մահմուր իտիլէր . . . կիճէ չօգ եէ-
միշ իչմիշ . . . չօգ սրչրամիշ օյնամիշ . . .
չօգ էյլէնմիշ իտիլէր . . . :

Չօգ էյլէնմէք . . . պունասան տա
րահաթսըզ օլունըլապիլլըր մի . . . :

Բ.

Գարանլըգ պիր օտա . . . էսկի
պամալար , վէ րէնկի սօլմուշ եէրլի
պէղլէրի իլէ սէթր իտիլմիշ օլան օթ-
լարըն իւղէրինտէ , իխթիեար պիր բէ-
տէր օթուրմագտա . . . րէնտէլէնմէմիշ
օտուն բարչալարընտան չաթըլմիշ օլան
պիր մասանըն իւղէրինտէ եանան զէյ-
թուն եաղը ֆիթիլինին սօլուն ըջղը
իլէ , 18 եաչնտա մէլայիք էիպի կիւղէլ
պիր գըզ , սօլուգտան տիթրէմէքտէ
օլուուզու հարտէ , իյնէի կէօրէնէ օգաւաթ ,
տիքիշ տիքմէքտէ տիր :

Օտանըն քէօչէսինտէ , էսկի էլպի-
սէլէր իչինաէ բարլամագտա օլան գում-
րալ սաչլը ուֆագ պիր չօճուգ ,
պիր թապաղըն իչինտէ պուլունան
գուրումուշ խուրմալարը , գուրու-
լանմիշ քէսթանէլէրի , վէ չիւրիւք
էլմալարը էլտէն կէչիւրէրէք . . . եէնմէսի
միւմիլին օլանլարը թէֆրիւք իթմէքտէ ,
վէ շու զայրէթինին զահմէթլէրինի կէօ-
րէրէք , արա սրա ,

-- Պապա , խուրմանըն գուրումամը-
չը , քէսթանէնին գուրոլանմամըչը , վէ
էլմանըն չիւրիւմէմիշ պուլունմաղ մը -
տէյու սիւսլ իթմէքտէ տիր :

Գ.

Օ կիճէ , երլ պաշը կիճէսի իտի :

Ձէնկինին խանէսինտէքի զիեաֆէթ ,

սաղը ճէտիտին հիւլուլի միւնսիպէթի
իլէ իճրա իտիլմէքտէ , վէ ֆագըրիին
էվինտէքի չիւրիւմիւշ էլմալար , գուրու-
լանմիշ քէսթանէլէր , վէ գուրումուշ
խուրմալար տախի , երլ պաշը օլուուզու
իչին կէթիլլիլմիշ օլուալ , իչինտէն սաղընը
պուլմաղա օլ գատար զահմէթ չէքիլ-
մէքտէ իտի . . . :

Ձէնկինին էվինտէ եէեհա իչմէքտէն
պիհուզուր օլունըլտըղը հարտէ , ֆա-
գըրիին չօճուզու ագչամոան աճ գալ-
միշ , վէ քէրիմէսի , էթմէք բարասընը
թէտարիք իչին , էլինտէքի իչի իլմալ
իթմէկէ , վէ պինաէն ալէյհ Կաւաք կի-
ճէսի իլէ կէօլ նուրու տէօքիւպ տիքիշ
տիքմէկէ մէճպուր օլմագտա իտի . . . :

Ահ . էկէր զէնկինլէր պիհուզուր օ-
լանագ տէրէճէտէ եէմէեհա տէ , պիր
աղ իթիտալ իւղրէ պուլունսալար , քէն-
տիլէրաէն տրթանը ֆագըրիէ վիրիպ ,
օ զէվալլըբը տա սէվինտիքսէլէր . . .
Օլ վագըթ , հիշ պիր կիւնահը օլման
զէվալլը պիր չօճուգ , եէմիշլէրին չիւ-
րիւմէմիշինի հէնուգ կէօրմէմիշ օլուր մի
իտի :

Դ.

Համիլլէթ . . . սախալլէթ . . . միւ-
րիւվլէթ . . .

Խանէմիղէ ալլանաճագ օլան մէյվէ-
տէն , րահաթսըզ օլմագ տէրէճէսին-
տէ իչէճէկիմիղ շարապ , իքսիր , վէ
չամբանեալալտան , պիղի պիհուզուր
իտէն էյլէնճէ վէ սէֆալաքտան , պիր
աղ չէյ թէնղիլ իտէլիմ . . . ֆագըրիի
տէ տիւչիւնէլիմ . . . տէվլէթ աիւչկիւ-
նիւնիւ տէ խաթրոտան չըգարմանալլմ . . .

Պէլանիճըն էսկի գալեալարը գուր-
պինտէ , Եէտի Գուլէ ճիւլարընտա , վա-
սի վէ ֆագաթ խարապ պիր պինանըն
իչինտէ տէ , եէտի եիւզ գատար պի-
չարէլէր , օ Քլէթ էվինին խարէսինի տէ-
րիւհտէ իյլէեէն համիլլէթմէնտանըն
հիմմէթի իլէ , Կաւաք ախչամը եիմիշլէր
եէեհէճէքլէր . . . , անլէր տէ քէնտիլէրէ
կէօրէ զիյնէթ իճրա իտէճէքլէր տիր . . .

Ֆաղաթ թէսրիւրէրի էսպապընը տիւ-
շիւնմէք ճիւղմէմիղին տէ վաղիֆէսի տէ-
հիլմի տիր . . . :

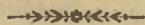
Խալըճը Տէրիսաատէթ գարիյեէլէ-
րինտէն Խապէօյտէ , պաղչէլէր իշինտէ
կէօղլէրտէն մէսթուր պուլունան պիր
պինա տէրունինտէ , 30-40 պիվայէ էօք-
սիւղ գըղլար , քէնտիլէրին սէպէպի
իհեաաը օլան օլ Ֆաղրլէ գատընըն , օ-
սանմագ պիլմէեէն զայրէթի սէմէրէսի
օլարագ , երլ պաշընը մահզուլն օլմա-
եարագ կէշիրէպիլէճէլլէր տիր . . .
Ֆաղաթ անլէրի տիւշիւնմէկի եալընըղ
օլ զայրէթէշ գատընա պրագմաեղալ ,
ճիւղմէմիղ տէ իմտաաընա եէթիշմէկէ
մէճպուր տէեթիլմիեիլ :

Եա հալինի պէեան իտէմէեէն իւս-
թիւ պաշը թէմիղ Ֆաղրլէրլէր . . .
եա օ խան քէօշլէրինտէ գալմըշ օլան
սէֆիլլէր . . . եա խաթալար , տուլ
գատընլար , վէ էօքսիւղլէր . . . :

Համիյեէթ . . . սախալլէթ . . . միւ-
րիւլլէթ . . . :

Տ. Գ. ՔԵԼԵԿԵՍՆ

ԵՐԼ ՄԱՅԸ

1.

Կաղա՛նդ . . . Կաղա՛նդ . . . նէ կիւղէլ
կիւն . չօճուղար իշին՝ եէմիշ վէ բէսիմ ,
Հօճալար իշին՝ պախիշ , հէտիյե , վէ ա-
վամ իշին եէտի ըաղը կիւնիւ : Ա՛հ , եա-
լընըղ եէտի իլէ իթիֆա իթսէլէր . . .
Ֆաղաթ սէնէնին իլք կիւնիւնիւ մէսէր-
րէթ իլէ պաշլամագ , թէքիլ սէնէեի սիւ-
րիւր իւղրէ կէշիրէճէկիմիղէ տէլալէթ
իթմէղ մի . . . եէտի ըաղընըն վիրտիկի
խանտէտէն նէ օլաճագ . . . Եէթիլէր թէ-
քէրիւր իթմէլի . . . եէտի քէրրէ եէտի
ըաղը իշիլմէլի տիր . . . երլ պաշը կիւնիւ
սէնէտէ իրի տէֆա կէլմէղ ես :

2.

Չօճուղարն Դիւղլէլի

Դիւղլէլի ալընտան պաշլաեարագ ,
մէքթէպլէրտէ իրի պիւեիւր մէսէլէ վար

տըր . — Զիւղա՛նդ բեաղըտը եարմագ , վէ
Կաղա՛նդ կէօթիւրմէք :

Կաղա՛նդ ախշամը եէնիլէճէք օլան ֆիլմէ-
նին իւղլէրինէ , թարշինտէն եաղըլար իլէ ,
շիշէքլէր վէ զիեալար իշինտէ Զիւղա՛նդ
նոք Գաթի եսղմագ . . . 8—10 եաշընտա
« պիւեիւր ատամ » լար իշին նէ միւհիմ
մէշուլիյեթ . . . քիմիսի « Գըլսընը ,
քիմիսի Եէթիլիսի , վէ քիմիսի տէ ճե-
լէթիսի եաբաճագ տըր . — « Պէնիմքի
սէնինքինտէն կիւղէլ օլաճագ » , — « Սէ-
նինքի պէնիմքի գատար զիյնէթլի տէ-
հիլտիր » . . . թիւքէնմէղ միւճատէլէլէր :

Եա Հօճանըն Կաղա՛նդ մուգապիլ
վիրէճէկի հէտիյեթլէր . . . քիմի բէսիմ
իսթէր . . . քիմի սալնամէ . . . քիմի
եալտըղլը տուա քիթապը . . . : Արղու-
լար . . . սապըրսըղլը . . . :

Նիհանէթ սէնէնին սօն կիւնիւ կէլիր .
Հօճա սապաշտան եաղըխանէնին իւսթիւ-
նէ եալտըղլը քիթապլարը , վէ պօեալը
բէսիմլէրի տիղէր . . . ախշամ օլուր . . .
էվէ կիթմէք վագթը . . . Հօճա չըղըրագը
չալար . շալիրտանը սէս չըգարմամաղա
տուվէթ իտէր . . . տէրսխանէնին իշին-
տէ աղիմ պիր սիւքիւնէթ հիւքմ իտէր . . . :

Հօճա նաոհաթա պաշլար . վիրէճէկի
նասիհաթը մէքթէպին ֆիլմէլի սաեւ-
լան թէնպէլլէրին ճիւղմէսի , սէքիլ սէնէ-
տէն պէրու հէր երլ պաշընտա տինլմէք-
տէ տիրլէր . « Չօճուղարմ . . . իշթէ
պիր սէնէ տաՀա կէշտի . . . թիւճաւ-
լար երլ պաշընտա Հիսապ կէօրիւրլէր . . .
սիղտէ քէնտի Հիսապընըղա պաղմալըսը-
սընըղ . . . պիր սէնէ զարֆընտա իլէրի
կիթմիշմիսիւնիլ , անլամալըսընըղ . . . Ա-
թալարըմըղտան ատէթ օլմուշ տըր , երլ
պաշը կիւնիւ Հօճաեա հէտիյե կէթիւրի-
լէր . . . եալըն քիլիսէ տուալարընըն
խիթամընտա պուրատա թօլլանաճաղըղ
. . . սիղի կէօրէեիմ . . . հէփսիւնիլ
տէ կէլմէլիսիւնիլ : »

Հէփսի տէ կէլմէլէրլէր . . . հէփսի
տէ . . . միւղաքէրէսի սէքիլ կիւնտէն
պէրու խանէլէրտէ իճրա խիլմէքտէ , վէ
Կաղա՛նդ չօճա վիրմէլէրի իշին բէտէր-
լէրէ նիշէ իպրամլար վուգու պուլմագտա
տըր . չօճուղար բէսիմլէրին Կըրմըղը վէ

մաի պօռնարանը կէօրմիւշէր տիր : — « Ա՛հ , ինչպէս օրէսիմէրտէն պիտի նի պանա վիրսէ . . . » :

Օ կիճէ հիշ պիր չօճուգ րաւաթ ույգու ուեռուեամաղ . . . — « Սապաւ օլտա իտի . վալիտէ , սապաւ օլտա մու . . . » : Արա սըրա սօգազտան , քուշար քուշար սաթանլարըն , վէ րում չօճուգլարընըն չաղըրտըղարըն այ իսկէ երէկէ նաղմէսին սէսլէրի իշիտիւր . . . Ժամէ կէլիր . . . քէտէր վէ մատէր դալգարլար . . . քիլիսէնէ կիտիւր :

Պունտան էօթէսինին էհէմիյեթի եօգ տըր : Հօճա րէսիմէրի վէ քիթապլարը տաղըտըր , զէնկին չօճուգլարըն չիֆթէ չիֆթէ քիթապլար , րէսիմէր ալըրլար . . . Փաղըր չօճուգլարընա պիրէր օրացոյց . . . պաղէն կէշմիշ օլտան սէնէնին . . . :

Եւ հիշ կէլէմէնէնլէր . . . :

Ա՛հ , զարմարէթ . սէն նէ կէնճ երւ րէքէր հաղարըն . . . :

3.

ԻՆՆԱՆԵՐԻ

Կաղաւթ իշին աւաշապար , դերտէ , վէ քէլիէ եաբմալը , եհմիշ թէսիսիսի տիւղմէլի . . . Փաղաթ պունլարտան էհէմիյեթի լի պաղա պիր միւշաղէլէ վար տըր . . . Կաղաւթ կիճէսի նըսֆ իւլ լէյլտէ իլը տէֆա չէլմէնէ կիտէնին թէսթիսինէ ալթուն ապար . . . պիրտէն պիրէ զէնկին օլմագ . . . էվ դատընլարըն իշին նէ պիւեիք արզու . . . Երլ պաղը կիճէսի կէլիր . . . դատընլար պիրպիրինէ խապէր վիրմէքսիդին չէլմէնէ կիտէրլէր . . . տիթրէնէրէր մուսուղու չէվիրիւրլէր . . . Ա՛հ . . . ալթուն տէեիլ սու պիլէ ագմահօր . . . զալիմ սագա . չէլմէնէի աղլամտան դաբամըլ . . . :

Վէ մահղուն միւքէտտէր հէր քէս խանէսինէ ալտէթ իտէր :

Պունտան սօնրա պաղլար զիեարէթլէր . « Հանը , շնորհաւոր նօր քարէ » Ժամէ տըր 1 չարեք վիրմէլի : — « Աստուծոյ շաք քարէնէրա հասցնէ » պէքճի տիր պալիշիշ իսթէր . « Հանը . . . » — սագա տըր . « Հանը . . . » չէսփճիւ տիր . . . :

Եւ էվտէրի , պէսլէմէ , աշը , վէ այ-

վաղ . . . ճիւմէսի տէ պու կիւնէ պէքլէր , ճիւմէսի տէ . . . :

4.

ԱՎԱՐ ՀԱՄԼԵՐԻ

Կաղաւթտան խօշնուտ օլմամալը միւշթէմէլ օլտան պիր ֆէրտ վար իսէ , օ տա խանէ պիւեիւկիւ օլտան տըր :

Ղայիլէլէլէր պիր հաֆթա էվլէլտէն պաղլարլար . էվէ եհմիշ . . . չօճուգլարա օեռնճագլար . . . ուշաղլարա պալիշիշլէր . . . զէվճէսինէ , պիր պիլէլիկ , վէ եա պիր քիւվէ : Կաղաւթ սապաւըսը իշ մահէլինէ կէլէնլէրին հիսապը եօգ . մասանըն իւշէրինէ սէքիլ վօրթուղալ , պէշ օրացոյց պիր դաշ րէսիմ երղըլտըր . . . դահվէճի , սուճու , օտապաղը , համալ , պէքճի հէվիսի կէլտիլէր . . . : Պաղաթ պալիշիշ իսթէնէլէրին սօնու հալէա կէլմէտի : Ի՛շթէ պիր թանէ տահա . . . եալտըղը պիր քեաղլտ ուղաւորէր :

« — Էֆէնտի Ալլահ Նիշէ սէնէլէրէ եէթիշտիրսին . . . : » Պու տա զաղէթա միւվէզդի տիր :

5.

ԵՆՈՒՐ ԲԵՔԷ

Կաղաւթըն եէտի րաղըլարընը ունութմագ . . . նէ պիւեիւք դապաւաթ . . . եէտի րաղըլար իշիւր . . . ամմա պաղէն հէր թէպրիքէ կիտիլէն մահէլտէ եէտիշէր իշիւպ եէթմիշէ պալիլ օլուր . օյնանըլըր . րաքս իտիւր . վաղըթ կէշէր . . . չաֆաղ սէօքիւեօր . . . եաթմագ վաղթը տըր . . . :

Իրթէսի կիւն հէր քէս դալգար . մահմուր մահմուր չարընեա կիտէր . կէշէն սէնէ քեար եօգ իտի , չօգ բարա խարճանալը , դաղանմալը . . . :

Գաղանմագ , վէ խարճամագ . . . էօմրիւն մագսէտլէրինտէն պիրի տէ պու տէեիլ մի տիր :

ՆԱՏԻՐ

ՈՒՂՈՒՄ ՎԷ ՖԻԻՆՈՒՆ

Բ Է Բ Է Լ Ի Բ

Բէքէլիբ հազարնտայ մալլամանը ամիլիքէ, Բարիսին Բեքէլիբ միտիլի Ծօղօր Շէրվէն Թարաֆընտան, «Ճիհան» մալսուս օլմագ իզրէ, իրսալ, վէ ֆրանսըզմա օլան ասլընտան պիթէրմէմէ տէրմ օլունմուշ տըր :

Թէքէլիբ հանասընտա, լուղէթին պիտանէթինտէ, օրթասընտա, վէ եախօտ ինթիհասընտա թէլէֆֆիւղմէ հիսս իտիլէն միւլքիլաթ, Բեքէլիբ թաապիբ օլունուր. Բէքէլէր թէլէֆֆիւղտէ կիւճիւլք չէքտիքլէրի հանատէ, էքսէր տէֆա սիմալարընտա տախի՝ նախօշ պիբ հալ վէ պուրուշուգ. լուգ հասըլ օլուր : Պու իլլէթին նէվլէրի բէք չօգ տըր : Պաղը Բեքէլէր լուղէթի ասլա թէլէֆֆիւղ իտէմէեիպ, միւլքեալէմէ հանասընտա պիբտէն պիբէ տուրմաղա մէճպուր օլտուղլարը կիպի, պաղըլարը տախի այնի հէճմէեի, միւլքիլաթ վէ հէնէճան իլէ, տէֆաթէն թէքէրիւր իտէրլէր :

Բեքէլիին, ումուժի սուրէթտէ, ասլա պէքլէնիլմէեէն զանէթ գուվլէթի պիբ թէլէսիւրտէն, մէսէլա պիբ մէսէրրէթ խապէրինն պիբտէն պիբէ ալընմասընտան, վէ եախօտ պիւլքիւլք պիբ քէտէրին նալէհան իշիտիլլէսինտէն, վէ եա տախի — ասլա պէքլէնիլմէտիլի հալտէ — միւտհիլ պիբ հալին թէհատտիւս իթմէսինտէն իլէրի կէլտիկինի, պէեան իտէպիլիբիլք. պու թէհասիլ՝ նէ դատար կէնճ պիբ վիճուտ իլղէրինէ իճրայի հիւլմ իտէր իսէ, նէթիճէսի տէ օլտէրէճէտէ վէլիմ օլտուղու էճիլտէն, ուֆագ չօճուղլարտա Բեքէլիբ բէք չաքուգ հասըլ օլտուղու հալտէ, 12 եաղընը կէչմիշ օլան պիբ չօճուղուն պու սիննտէն սօնրա « Բեքէ » օլմասը զանէթ նապիբ իւլ վուղու տըր :

Չօգ տէֆա, Բեքէլի, գօրղուտան, պիբ չօճուղուն պաղընա վուրղըլմասընտան, վէ եախօտ եիւքսէք պիբ մահէլլտէն տիւլմէքտէն միւլթիւճ օլուր. չէօլէ բի, մէսէլա, պիբ չօճուգ խանէնին իլք գաթ բէնչէքէսինտէն սօգաղա տիւլիւպ, վիճուտճա՝ պիբ դաչ ուֆագ պէրէտէն պաղգա պիբ զարաք կէօրմէսէ տախի, հիսս իթ-

տիկի խէվֆ օլ տէրէճէ գուվլէթի օլուր բի, օ կիւն ասլա թէքէլիւմ իթմէկէ միւլթէտիբ օլամսեպ, իրթէսի կիւն, արթըգ թէքէլիւմէ պաղլար իսէ տէ... Բեքէլի-Բէքէլի օլտուղու միւլաւէտէ օլունուր : Պունուն կիպի տէ, չօճուղլարըն սօգաղլարտա՝ քէօքէլէրին հալլամասընտան գօրղմալարընտան, կիճէլէրի խանէտէ եաղընը գալարագ՝ մալլարտա հիքքեայէ իտիլէն քաթմէճուղլարըն վէ իւլլէլալարըն կէլմէսի չիւպչէսինտէն հասըլ օլան տէհէթտէն, վէ պունլարա միւլմասիլ սաեիբ հալլէրտէն տախի Բեքէլի հասըլ օլապիլիբ :

Փագաթ Բեքէլիին սէպէպի եաղընը խէվֆ ու տէհէթ օլմսեպ, բէք չօճուղլար տախի, Բեքէլի թաղիտ իտէրէք, քէնտիլէր տէ Բեքէ օլուլար. չէօլէ բի, քէֆիլէրինտէն, գօճուղլարընտան, վէ եա խանէ խալընտան Բեքէ օլան պիբ բիլիին միւլքեալմէսինի, իսթիհա վէ եա էլլէնմէք նիլիէթի իլէ, ըսաթ կէլէնէ թաղիտ իտէ իտէ, Բեքէլի քէնտիլէրտէ ատէթա պիբ խուլ օլուպ, արթըգ էվլէլէրի կիպի սօղըու թէքէլիւմ իտէմէղլէր :

Բեքէլիին իւնաստան զիհատէ զիւքուրտա միւլաւէտէ օլունմասը տա ճալիպի նաղարը տիգգաթ օլուպ, անճագ՝ պու պապտէ միւլքէմմէլ սթաթիսթիլէր մէվճուտ օլմամասը շայհանը թէհասիլ տիւր. պու պէնտին մուհարրիբի (տօգիթ. Շէրվէն) 3000 ժիւթէճաւուգ Բեքէ մուլայէնէ իթմիշ օլտուղու հալտէ, պունլարտան անճագ 10 տա 1 ի գատըն թալիֆէսինտէն պուլունմուշ տըր : 1850 տէն 1880 է գատար 30 սէնէ զարֆընտա, Ֆրանսըզ օրտուտու գուրա նէֆէրաթընըն հիլինի մուլայէնէսինտէ, իւլ պուլուգ միլիօն բիլիտէն, 24,695 ի, Բեքէլի սէպէպիլլէ, խըտմէթի ասքէրիլէտէն մուլաֆ թուլթուլմուշ տըր : Ֆրանսանըն ճէնուպի շարգի վէ շիմալը զարպի ճիհէթլէրինտէ պուլունան վիլաեաթտա, Բեքէլի տիլէր վիլաեթլէրտէն զիեատէ միւլաւէտէ օլունմաստա տըր :

Բէքէլիբ, սինիբ իլլէթլէրինն էքսէրիսի կիպի, թէտալիլինէ թէլէպպիւս ի-

տիմեաթիկի թագաւորտէ, կիթտիքճէ թէ-
ղայիւտ իտէր :

Միւքեալէմէտէ միւշքիւթ հիսս իտիւ-
մէսի, պալէաթէ պէնան օլունան էս-
պապտան պիրիսին թէհատտիւսիւ իլէ
պիրտէն պիրէ գուհուր իտէպիւտիկի կի-
պի, չօգ տէֆա տախի թէտրիճէն հասըլ
օլուպ, իլք կիւնլէրի, անճագ էսնայի
միւքեալէմէտէ ուֆագ պիր թէրէտ-
տիւտ վէ հէնէճան հիսս իտիւտիկի հալ-
տէ, կիւնտէն կիւնէ արթըպ, նիհանէթ
սարալը ատաւլար կիպի աղըզ քէօրիւրէ-
րէք վէ չարքընարսօգ միւքեալէմէ իտիւ-
մէկէ պաշլանըր :

Բէքէլէր մուայիէնէ իտիւտիւրտէ, քէն-
տիլէրտէ, նէֆէս ալմագ խուսուսունտա
պաղը մէրթէպէ գուսուր միւշահէտէ օլու-
նուր : Պունլարտան պաղըլարը, — գար-
նընտան սէօլէնէն ատաւլար կիպի —
նէֆէսի իշէրի չէքտիքլէրինտէ միւքեա-
լէմէնէ պաշլատըպլարը կիպի, պաղըլար
տախի նէֆէսի տիշարը վէրտիքլէրինտէ
թէլէֆֆիւզէ պաշլանըպ, անճագ սէօղէ
իպթիտար իթմէքտէն էվվէլ իշէրտէ պու-
լունան հալանըն պիր դըսմը աղըլարըն-
տան վէ եախօտ պրունլարընտան տիշարը
չըգարըլընտան, նէֆէսլէրի քէլիմէնի թէ-
մալէն թէլէֆֆիւզէ քիֆանէթ իթմէնէ-
րէք, միւքեալէմէ էսնասընտա տիւշարը
միւշքիւթ օլուրլար :

Նէֆէս ալմագ խուսուսունտա կէօ-
րիւլէն իշպու միւշքիւթըն պիւնիւք
թէհասիւրի վար իսէ տէ, Բէքէլէին տի-
կէր պիր սէպէպի տէ, տուտագլարըն,
տիլին, վէ եախօտ էիւզտէքի տաւարլա-
րըն, վաղիֆէլէրինի սուրէթի լանըգտա
իյֆա իթմէմէլէրի տիր : Բէքէլէին թէ-
տալիսի էն մէշքիւլ օլան նէվի, նէֆէսին
իշէրի ալընտըլը էսնատէ, հալանըն պը-
րունտան չըգաւսը սէպէպինտէն հասըլ
օլան տըր :

Էսնայի գրաաթտա հիսս իտիլէն բէրէ-
լիք միւքեալէմէտէքի գատար տէյիլ տիր .
վէ Բէքէլէրին էքսէրիսի լուղէթին պիտանէ-
թինտէ թէլէֆֆիւզէ միւշքիւթ չէքիպ,
ինթիհասընտա միւշքիւթ չէքէնլէրին
միւշտարը պիւնիսպէ աղ տըր :

Իքի խուսուս Բէքէլէին թէտալիսիլէ

մէշղուլ օլանլարըն, վէ պիննէֆա բէքէ-
լէրին, նազարը տիղգաթընը ճէլպ իթմիւ-
տիր . պունլարտան պիրիսի՝ Բէքէլէին
արա սըրա չօղալըպ աղալմասը, վէ իքին-
ճիսի տախի չարղը չաղըլտըղը էսնատէ
ատալ գուհուր իթմէմէսի տիր :

Բէքէլէր հէր կիւն, վէ հաթթա կիւ-
նիւն հէր սաաթընտա, միւքեալէմէնէ այնի
տէրէճէտէ կիւնիւք չէքմէտիքլէրի միսիւ-
լու, չարղը չաղըրտըղը էսնատէ տիւշարը
միւշքիւթ օլան հալընըպ պիր Բէքէ պիւլէ
կէօրիւլմէմիւլ տիր . պու խուսուս, Բէքէ-
լէին, վիւճուտուն աղալարընտա նօգ-
սան մէվճուտ օլմասընտան իլէրի կէլմէ-
տիկիւնի իսպաթա քեաֆի տիր . չունքի
պէօլէ պիր նօգսանըն, միւքեալէմէ էս-
նասընտա մէվճուտ օլուպ, չարղը չաղ-
ըլտըղընտա զոյպ օլմասը միւմքին տէ-
հիլ տիր :

Պու հալտէ, պիղէ — Բէքէլէ՝ նէ տիր,
թէլէֆֆիւզտէ պիր գուսուր մը տըր, պիր
խաաթալը մը տըր . եօգսա թէտալիսի
զոյրի միւմքին պիր իլլէթ մի տիր — տէ-
հու սիւալ օլունամագ տըր :

Բէքէլէ, սէս ալէթլէրինի սուրէթի
լաղըմէտէ իտարէնէ միւղթէտիր օլմա-
մագ տիմէք օլմալլա, պիր իլլէթ ատա ի-
սիլէպիլէճէկի կիպի, աղալըպ չօղալմասը
իլէ տախի, Նէպէլլէ պիր խաաթալըպ
պէնզէր, վէ չէքիլէն միւշքիւթ թէնէֆ-
ֆիւս գալանիտինէ ատէմի տիղգաթտան
տախի իլէրի կէլտիկինտէն, վէ խուսու-
սիլլէ պունլարըն թասհիհիլլէ չօգ տէֆա
բէքէլիկին քեալիլէն թէտալիսի միւմքին
օլտուղունտան, թէլէֆֆիւզէ պիր գու-
սուր տախի սաեղապիլիր :

Պինտէն ալէյհ, Բէքէլէ, վիւճուտուն
թէնէֆֆիւս ալէթլէրինտէ նօգսան պու-
լունմասընտան իլէրի կէլմէնիպ, անճագ
այնի վաղըթտա իճըայի վաղիֆէ իլլէմէլէ-
րի լեաղըմ կէլէն միւթէատտիտ ալէթլէ-
րին, վաղիֆէլէրինի սուրէթի մաթլուպէ-
տէ իյֆա իտէմէմէլէրինտէն ինթաճ իթ-
մէքտէ տիր : Բէքէլէ, քիանօլտըն պօ-
ղուլմասընա պէնզէթիլէ պիլիպ, պու
հալտէ՝ քիանօնուն — Գօգէ իտիլմէսի
լեաղըմ կէլտիկի կիպի, Բէքէլին տա-
խի, վաղիֆէլէրինի վաղթինտէ իյֆա
իթմէնէն ալէաթը սէտալիլէսինին իս-

լահը իճապ իտէր. պու իսէ, նէֆէս հէնուզ կէօքսիւնտէ պուլունմագտա իքէն (եանի ազգընա կէլմէսինտէն էվլէլ) միւլքեալմէնէ պաշաեան քէքէլէրի, պիր ազ սապր իտիպ, նէֆէս ազգընա կէլտիքտէն սօնրա սէօյլէմէկէ ալըշտըրմագ, վէ ազ-ղընտան չըգմասը իճապ իտէն հալմանըն պիր զըսմընը պրունընտան գաշըրան-լարըն շու հալինին իսլահընա թէշէպ-պիւս իտիլմէք, վէ նէֆէսի իշէրի ա-լըր իքէն սէօզէ պաշաեանլար իլէ, սէօզէ պաշաեանգտան սօնրա, նակէհան շաշը-րարագ, տիւշարը հէեհէճան օլուպ, սէօզ-լէրինի եարը պրապանլարը, պու թապի-աթլարընտան վազ կէշիրմէք իճապ իտէր:

Նիհաեթ էվլէլմէ տախի պէհան իտիւ-տիկի վէճհլէ, քէքէլէտէ, գաֆա էֆէ ին-հէ հազըր օլտուղու հալտէ, ալէաթը սէտաիյ-նէ պու էմրին իճրասընա հաշըր վէ միւլ-թէտիր պուլունմատըղլարընտան, վէ պա-ղէն տախի ալէաթը սէտաիյնէնին իճրաի վազիֆէնէ հաշըր օլտուղլարը զէմանտէ, գաֆա էֆէ ին-հէ վազիֆէսինի սուրէթի լա-զըմէտէ իյֆա իթմէտիկինաէն, շու հալին իսլահը լեազըմ կէլմէքտէ տիր: Պու իսէ, ֆէիւ իլէ, միւլթէրճիմի էֆքեար պու-լունան ֆէշ արասընտա, միհուտու էլլէմ օլան թէնասիւպիւն հուսուլէ կէթի-րիլմէսլլէ օլապիլէճէկի պէտէհի տիր: Իշթէ, քէքէլէլն թէտալիսի հագընտա իս-թիրա իթմիշ օլտուղլար ուսուլ, պու էսաս իւզէրինէ միւլէսուէս տիր:

Իէնտի իթթիրաքէրտէմի մէտհ իթմէք մէճպուրիյնէթինտէ պուլունմա-մագ իշին, Սէն էեալէթի վալիսինին թալէպի իւզէ-րինէ, Բարիսին հէթիմիք ագատէմիասը թարաֆընտան թանգիմ օլունան պիր րաբօրթօտան աթիտէքի սաթըրլարը ալիզ իտէրիմ:

Իշպու րաբօրթօտա, Բարիսին Օթէլ — Տիէօ խասթախանէսի սէր թապիպի Տօգ. է. Մութար — Մարթէն, պէր վէշհի աթի պէհանը էֆքեար իլլէմիշ տիր:

«.....»

«Բէքէլէր շարղը չաղըրտըղլարընտա բէքէլէմէղլէր. չունքի շարղը չաղըրմագ, ալէաթը սէտաիյնէնին պիր նէվ ձէճա-թէիֆ օլուպ, Մ. Շէրվէնին իթթիրաթլատէ-սինտէ տախի ձէճա-թէիֆ սուրէթի ֆէվ-

դէլաատէտէ էհէմիյնէթ վըրիլմէքտէ, վէ պու սուրէթլէ, էվլէլա՝ քէքէլէրին թէ-նէֆֆիւս իթմէք ուսուլի, վէ պատէհու՝ տամարլարըն վազիֆէլէրինի իճրատա կէօ-րիլէն գուսուրլարը, իսլահ իտիլմէքտէ տիր:

«Թէտալիսի միւլապտէրէթ իտիլմէք-տէն էվլէլ, քէքէլէրէ պիր գաշ կիւն ա-լա սէօզ սէօյլէտիլմէքիպ, պէօյլէճէ ալըշ-մըլ օլտուղլարը մուղիրը ուսուլ, միւլթին մէրթէպէ, ունութտուրուլտուգտան սօն-րա, էվլէլա նիշտմընտա նէֆէս ալմագ, վէ պատէհու պաշըճա սէսլէրի (ս, է, ք կիպի սէտայի հարֆլարը) չըգարմագ էօյ-րէտիլմէքտէ, վէ պունա տուտաղլարըն վէ տիլին քէսպ իտէճէքլէրի շէք իրայէ իտիլէրէք, տէվամ օլունարագ, տէրս-լէր կիթտիքճէ կիւճէլմէքտէ տիր:

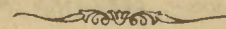
«Պու տէրսլէրին պաշըճա գուլվէթի պէնէթէտէ տիր: Եանի էվլէլա խօճա էօյրէթմէք իսթէտիկի շէյի քէնտիսի կէօ-թէրմէքտէ, վէ պատէհու շակիրտան տա-խի այնի սուրէթլէ իճրա իլլէմէքտէ տիր-լէր:

«Մ. Շէրվէնին իթթիրա իթթիկի ու-սուլին հիւսնի սէմէրէսի կէօրիլմէք, էօյլէ ուզուն միւլտտէթէ միւլթէվազըֆ օլ-մաեղպ, երկիրմի կիւն զարֆընտա՝ քէքէ-լէր իւզէրինտէ ինանըլամեաճագ տէրէ-ճէտէ պիւեիւք ֆարդ միւլաշէտէ օլուն-մասը, հագըգաթէն շայեանը թէհայեիւր տիր:

«... Մ. Շէրվէն, շակիրտանը, սա-պահըն սաաթ ճսընտան աղաճին սաաթ ճսընա գատար (ալաֆրանկա), նէզտինտէ սապլանըպ, կիւնտէ 4 տէրս վէրիք. շա-կիրտան՝ էսկի խուլլարընա (քէքէլիկէ) տիւլմէմէք իշին, պիր գաշ կիւն, տէրս վազըթլարընտան պաշագ վազըթտա միւ-քեալմէտէն մէնն իտիլլէրէր:

«Թէտալիսին պէօյլէ աշ պիր միւլ-տէթ զարֆընտա իքմալ իտիլմէսի, դա-նէթլէ ճայիպի տիգդաթ պիր խուսուս տըր-չունքի, շակիրտլէր ուզուն միւլտտէթ տէր-սէ տէվամտան սօնրա, հիշ պիր սէմէրէ կէօրմէհէրէք մաշղուն օլմագ հալինտէ պուլունմաեղպ, պիւլաքս պիր գաշ կիւն իշինտէ պիւեիւք թէպէտտիւլաթ միւլա-հէտէ իտէրէք, քէմալի զայրէթ իլէ տէրս-լէրէ տէվամ իթմէքտէ տիրլէր:»

Տօգթօր Շէրվէն իշպու պէնտ իլէ պերապեր, Բարիստէ վազը Բէքէլէ Միւլթէ հագընտա պազը մաալիւմաթ տախի իրսալ իլլէմիշ օլուպ, 5⁰ 7 նիւս-լստէ տէրճ իտիլէճէր տիր:

ՕՍԽԱՆԼԸ ՏԱՐՊԸ ՄԷՍԷԼԻՒՐԻ

— Միտաֆիր օն գըմէթ իլէ կէլիր ,
պիրինի եէր տօգուզունու պրագըր :

— Պիլինիր գատըր ապա ,
Մէվսիմի պարան օլա :

— Միտաֆիրի թավուգ օլանըն , ար-
բա գալմազ անպարընտա :

— Միտաֆիր միտաֆիրի աղըրլար ,
էվ սահիպի տիշարտա խըրլար :

— Բէնչէնպիհին կէլիշի , չարչէն-
պիհտէն պէլլի տիր :

— Ապ ու տանէ սէրբիլիր
ինսանը գըմէթ կէզտիրիր :

— Իքի էլ պիր պաշ իշին :

— Էլտէն կէլէն էօյլուն օլմազ ,

Օ տա վագթիխտէ պուլունմազ :

— Էթմէկին պիւեիւկիւ , խամու-
լուն չօղունտան օլուր :

— Իրիշիր մէնղիլի մագսուտունա ,
ահէսթէ կիտէն :

— Ագչամըն խայրընտան սապահըն
չէրբի կի տիր :

— Ալչագ ուչան , եիւքսէք գօնար
թէզ բարլահան , թէզ սէօնէր :

— Թէնպէլէ իշ պուլուրտա , սանա
նասիհաթ վիրսին :

— Պէտմայէ օլան անլաշըրը մէճլիսի
մէյտէ ,

Իշրէթ կէվէերի տատմի թէմբիզէ մէ-
հէնկ տիր .

Նիւսի իլէ ուսլանմանը իթմէլի
թէքտիր ,

Թէքտիր իլէ ուսլանմանըն հագպը
բէօթէք տիր :

— Քեարը էվվէլտէ քիշի , ագըպէթ-
էնտիշ կէրէք :

ՀԻԲԵԱՅԱԹԸ ՄԻԻՆԹԷՆԻՊԷ

(Օսմանը Թէաթրունուն էն մահիր գօմիլէրին-
տէն Ա. Ֆէհիմ էֆէնաի Թարաֆընտան իրսալ օլուն-
մը տըր)

— Մահիր եան բէսէճիւնին պիրի , օ-
մուզունա շալ աթմըշ Էօլտա կիթմէքտէ

օլան պիր էֆէնաիւնին բէշէնէ տիւշիւպ ,
էֆէնաի հիսս իթմէքսիլին շալըն ուճու-
նու քէնտի եագասընա տիքտիքտէն սօն-
րա , պիրտէն պիրէ չէքտիկի կիպի պօյ-
նունա սարըպ , էհալիէէ գարըշըր :

Էֆէնաի — Վայ շալըմը շալտըլար , շա-
լըմը . . .

Խըրըշ — (Էֆէնաիէ Էֆէնաի Նաթիկ-
Բարըշ) Են , տօսթում , շալարըլար . պէ-
նիմքինի տէ պիր դաշ տէֆա շալտըլար տա ,
արթըգ ուճունու եագամա տիքմէկէ մէճ-
պուր օլտում :

Ձիւկիւրտուն պիրի լօգանթանա կի-
տիպ , դարնընը սուրէթի միւքէմիշէտէ
տօյուրտուգտան սօնրա , լօգանթանա
հիսապընը սիւալ իտէր :

Լօգանթան հիսապ իլէ մէշղուլ իքէն
պիրիմ գիւկիւրտ .

— Բարտօն , պուրտանա պիրիսի կէլտէ ,
եէմէք Էէնէ տէ , վիրէճէք բարասը օլմա-
սա նէ եաբարսընը . — տէյու սիւալ ի-
տէր :

— Նէ հաբաճաղը . գուլուզունտան
թութտուղումուզ կիպի տիշարը աթարը :

Ձիւկիւրտ , բալթօսունուն էթէկինի
թագտիմ իլէ .

— Նէ եաբաճագ իսէնիլ եաբընը ,
աճէլէ իշիմ վար :

ԲԻԹԱԼԻԻԿԻԻՆ ՖԱՍՈՌԻԼԵԱԼԱՐԸ

(Ճիւնըն Կիշի Նիւսիէֆէնաի Գէլմա)

Նէ ուղասալըմ , կիւնէշ թուլու ի-
տիպ , իւք զիւալարը , պիրիմ իքի գու-
մար մէրագըլարըն իւղէրինտէ չէօմէ-
լէրէք քիւպըտ օյնամագտա պուլընտը-
լարը տիվարըն գուլու թաշլարը իւղէրի-
նէ չալմագտա օլտուղու հալտէ , Բիթա-
լիւկ ճէպինի չէվիրիպ իշինտէ պիր շէյ
գալմամըշ օլտուղունու կէօրտիւ :

— Պէշ ֆրանգ . սօնրա վիրիլմէք
իւղրէ — տէտի ֆրա :

— Պէշ ֆրանգ , հայտէ պագալըմ —
տէյի թէքրարըլարը Բիթալիւկ :

Քեաղըտըտը աթաղար . Բիթալիւկ
ղայայ իթաի :

— Իքի զաթընա +ի՛ շէրտի :

— Աթ պաղարմ :

Բիթալիւկ եինէ զայայ իթաի :

— Շիմոի հէփսինէ գարըռ տէնին
չաւաղաքի ֆասուլեաեը :

Բիթալիւկ գապուլ իթաի . մէրգու-
մուն սիմասընտա ախանէլիք էսէրլէ-
րի կէօրիւմէքտէ օլտուզու կիպի , էլ-
լէրի տախի տիթըէմէքտէ խալիէր :

Խայր , խայր — ախմէքտէ խաի քեա-
ղըռը վիրէրէք — պու տէֆա զայայ իթ-
մէեէճէկիւմ . քեաղըտըտա ապա
հագգանիյեթ եօգ միւ տուր :

Ֆաղաթ եինէ զայայ իթաի . Ֆրա
ֆասուլեաեը սըրթընա եիւքէնտիկի
սըրտաա , կիւլիւմիւեէրէք ,

— Կէլէճէք տէֆա տա էշէկէ օյնա-
լըլ — տէտի :

Շիմոի Բիթալիւկ նէ եաբըն . էվէ
ալտէթ խաիպ , հէր շէյի Զունա սէօյ-
լէմէկէ ճէսարէթ իթմէլ . պիշարէ գա-
տընճըղաղա օլ գատար ճան սըգըռը
վիրմիշ տիր քի , պու խապէր տէ իւս-
թէ կէլիր իսէ , պիր գալզա զուհուր
իտէճէկի աշիքեար տըր . եէնիտէն թօ-
խումարմաղա չըղըչաա , բարասը եօգ-
ահըպալասընտան պիրինտէն իսթիգրալ
իթմէք իսթէսէ , բէրուքէր Ֆրանըն
քիմնէեէ պիր շէյ սէօյլէմէեէճէկինէ
էմին օլտուզու հալտէ — (գումարպաղլար
պիր պիրլէրինի պէմի իթմէղլէր) — վու-
գուաթը հէր քէս իշիտէճէք :

Ձէվալըռ առամ պէշ տաղըղա գատար ,
պիւթիւն պիւթիւն իւմիտ քէսիքլիկին-
տէ գալորգատան սօնրա , իւլէրինէ առամ
ճէսարէթ կէլէրէք ,

— Արթըգ ֆասուլեամ գալմատը
քի , էքէպիլէեիւմ — տէտի աճը աճը
կիւլէրէք — լարին ետէր կէրէ ե-
պէօյլէճէ Զուն հիշ պիր շէյտէն խա-
պէրտար օլմաղ . Ալահ պիւեիւք ախու-
մահաուլ վաղթընա գատար նէլէլ օ-
լուր :

Բիթալիւկին պունու սէօյլէմէսի իլէ ,
իճրասընա իպթիտար իյլէմէսի պիր օլ-
տու . վէ իշթէ հաւա ետէրին սէպէպի տէ
պու խաի :

Մէրգում , օ կիւնտէն պաշտեարաղ-
քեամիլէն տէեիշիլտի . արթըգ հիշ
գումար օյնամատը . էվիլէ էն սատըգ
տօսթլարը պիլէ թէնպէլիկինի , վէ ա-
րաղիսինի իյի գաղմատըղընը իթիւրաֆ
իյէալիլէրի հալտէ , գասապանըն էն
չալըչգան չիթթիլէրինտէն պիրի օլտու :

Տիւնեատա , հիշ պիր ֆասուլեաեա ,
Բիթալիւկին իէյալէ ֆասուլեալարը գա-
տար իյի պաղըլմամըլ տըր :

Հէր աղչամ հալուղտա պիր տամա
պիլէ սու պրաղմաեարաղ թարլաեը
սուլար , վէ հէմ սուեուն կէլէճէկի եօլ-
լարըն պօղուգ օլմամասընա օլ տէշէճէ
տիլ գաթ իտէր իտի քի , հիշ պիր վա-
ղըթ թարլանըն պիր թարաֆը աղ , վէ
տիկէր թարաֆը չօգ սուլանմըլ օլմաղ
խաի . Սապահտան թարլաեա ալտէթ
իթտիկի կիպի , իլք իշի՛ հալուղու տօլ-
տուրմաղ , կիւնտիւղ հալա չօգ սըճաղ-
օլուր , վէ թօիրաղ եանմաղա պաշար
խաէ , իշինտէքի (մէվնուտ օլմաեան)
ֆասուլեա ֆիտանըսընըն պիւեիւմէլէ-
րինէ խալէլ կէլմէմէսի իշին , եալաշճա
թօրաղը թարար , վէ չօգ վաղըթ է-
լինէ մէշինտէն պիր էլտիլէն կէշիւրէք ,
կիտէր տըղաղանլարը վէ սայիր ֆայի-
տէսիլ օթլարը թօլար խաի :

Գօմշուլար , Բիթալիւկին իւղէրինէ
հայրան օլմաղտա , վէ Զուն պու խա-
եքըլը թէպէտտիլիւն սէպէպինի անլա-
եամամաղտա , պուլունտուղլարը միսիւ-
լու , Մ . Գուկուրտան տախի , քէյֆիւ-
ճէ , հէր աղչամ , մահաուլ մէվսիմինտէ
ֆասուլեալարը հաճը իթմէք նիյեթի
իւղէրինէ տիւշիւնիւպ , օլ վաղըթ պիր
տէ եէնի կէօղիւք ալմաղըլըլ գուր-
մաղտա խաի :

Էքիմոնէն , օն պէշ կիւն սօնրա , Բէր-
թիւիս գասապասընըն ֆասուլեալարը
պաշ կէօթէրիպ , եալաշ եալաշ պօյ

աթմագոսս խորհրդի . թարլալարտա էվ-
վէլ եալընըդ պէեալ պիր դապուդ կէօ-
րիւմէքտէ օլտուղու հալտէ , մէգքիւր
գապուղուն գուրուեուպ տիւշմէսի իլէ,
իքի եէշիլ Ֆիլիս զուհուր խոիպ ,
հէման չըպուգլարա սարըլմագտա խոի-
շէօյլէ քի , Լիւպըրօնտան Տիւրանսա
գատար թէփէլէր վէ օվալար եէշիլիք-
լէ գալանմագտա խոիլէր :

Եալընըդ Բիթալիւկիւն թարլասընտա
Ֆասուլեաւտան հիշ պիր էսէր կէօրիւ-
մէմէքտէ օլտուղունտան , գօմշուլար ,

— Բիթալիւկ , սէնին Ֆասուլեալար-
տան նէ խապէր — տէյու սիւալ իյլէ-
տիքլէրինտէ , մէրգում

— Եէր ալթընտա պիւեիւեօրլար —
ճէվապընը վիրիր խոի :

Ֆագաթ , Բէրթիւլիտէ , Ֆասուլեա-
լար , չըպուգլարա սարըլարագ ուղա-
մագտա խոիլէր . սայիր քէօյլիւլէր իլէ
պէրապէր , Բիթալիւկ տէ կիտիպ չը-
պուգլար քէսմիշ , վէ թարլասընտա հէր
պիր ֆիտանըն պաշընա տիքմիշ խոի :

Գասապանըն իշինտէ Բիթալիւկիւն
թարլասընտան մաւտա եէշիլիքսիլ
թարլա գալմամըշ խոի . պու հալ Զունա
էնտիշէ վիրտիկինտէն , գօմասընա տէ-
ֆաթէն ,

— Բիթալիւկ , պիղիմ Ֆասուլեալար
կէճ գալմատըլար մթ եա — տէյի սիւալ
իյլէտիկինտէ , Բիթալիւկ

— Ճինսինտէն տիր , գարը , ճին-
սինտէն տիր — ճէվապընը վէրիր խոի :

Նիհաեթիւ Լիւպըրօնտան Տիւրանսա
գատար թարլալարտա Ֆասուլեա ֆի-
տանլարը չիշէք աշըպ , պիր գաշ կիւն-
տէն մահուլ պաշ կէօթէրտիկինտէ ,
գասապատա , հէր քէս , Բիթալիւկիւն
թարլասընտա , տիքմիշ օլտուղու տէյ-
նէքլէրտէն պաշգա պիր շէյ կէօրմէ-
եէրէք թէաճճիւպ իթմէկէ պաշլատը-
լար . հաթթա պաղըլար , ասըլ սէպէ-
պինի պիւմէմէքտէ խոիլէր խէ տէ , պու
հալտէ էլպէթթէ պիր սըրր վար իտու-
կինի հիսս իթտիքլէրինտէն , Բիթալիւկէ

չագալօր իտէրէք էյլէնմէքտէ , վէ
նիշէ չիֆթիլէր տէ , խասսէթէն կիտիպ
պու միւթէաճճիւպ թարլատիր սէյր իթ-
մէքտէ խոիլէր :

Մ . Գուկուրտանըն ֆիքրինի էնտիշէ
գալմագտա խոի :

Ջէվալը Զունա կէլինտիքտէ պիշա-
րէնին թօքրալա վէ կիւնէշէ օգումա-
տըլը լանէթ գալմատօր խոի :

Պիր ագչամ , Զունուն վալիտէսի վէ
պինաէն ալէյհ Բիթալիւկիւն գաեըն
վալիտէսի օլան Տիւթ թէյլէ նամ իխ-
թիեարէ գատըն , կէլիպ թարլաեը զի-
եարէթ իթտի . վէ իյիճէ կէօղաէն
կէշիրտիքտէն սօնրա , հաքիմանէ պիր
սուրէթտէ , Ֆասուլեալարըն պիւեիւ-
լէնմիշ օլտուգլարընը պէեան իթտի .
Բիթալիւկ տէ գաթէն պէօյլէ պիր սէ-
պէպ արամագտա օլտուղունտան , Տիւթ
թէյլէնին սէօյլէտիկինի թաստիգ ի-
տիպ , պու նօգթա իւղէրինէ օլ գա-
տար խարար իյլէտի քի , նիհաեթիւ գա-
սապա իշինտէ եագընտան ուղագտան
նէ գատար ագրապա վէ թէալիւգա-
թը վար խէ , պիւեիւեիւ չէզմէք իշին
— Գասապանըն իւղրէ , Բօրթալ-տէ-Շիէն-
տէքի խանէսինտէ թօքլանտըլար :

Ֆրանտաւա , գատիմտէն պէրու , պիւ-
եիւեիւ չէզմէք իշին , պիր տուլ գատը-
նըն չալտըլը թօքրագտան մաւմուլ պիր
թէնճէրէնին իշինէ , պիր չօգ էսկի տէ-
միր բարչալարը տօլտուրարագ , սու իլէ
պէրապէր գալիւթմագ առէթ օլուպ ,
սուեուն գալմատըլը վագըթ կէլէն ա-
տամ պիւեիւեիւ ստոտ օլունարագ ,
իյի պիր տաեագ չէքիլիր :

Տիւթ թէյլէ , գաթէն տուլ օլ-
տուղունտան , պիր արա ֆուրսաթ
պուլուպ , ագտէրին պիրինտէն պիր
թէնճէրէ չալմագ իւղրէ Բէրթիւլիւն
բագար եէրինէ կիթտի . վէ խալլիճէ
տօլաշտըլտան սօնրա — էվվէլճէ իշտէն
մալիւմաթը օլուպ , իլք ֆուրսաթլա
քէնտիսինէ թէնճէրէնին գըյմէթինին

կրի գաթը վերելեճեկին հիշ շուպհետի
օլմամաղլա, Կեօղեմէն : Կէր Բարաֆա Կեօղե-
մէն օլան — պիր ագտէրին տիւք-
քեանընտան պիր թագրիպ պիր թէն-
ճէրէ գալարմաղա մուվաֆֆադ օլա-
րադ, ֆիւթանընըն ալթընա կիզէեիպ,
խանէեէ ալտէթ իթտի :

Թէնճէրէ, Բիթալիւկ սիւսիւսինին
պիւլճիւմէ էրքէք վէ գատըն ազալարը
հաղըր պուլունտուդլարը հալտէ, թաա-
ղիմաթը ֆայիգա իլէ աթէշին իւզէրի-
նէ գօնուլտու, վէ թէյլէ Տիտ, պուր-
նունուն ալթընտան, ֆալճըլարա մախ-
սուս պիր գաշ տուալար օգուտուգտան
սօնրա, մահէլլէտէ նէ գատար էսքի
էքսէր, տէլիքսիզ իյնէ, վէ աղըր պօ-
զուլմուշ պըշադ վար իսէ իշինէ աթտը :

Պէօյլէճէ թէրքիպ օլունան Բէհ-
լըրա, գայնամաղա պաշաեռպ, ի-
շինտէքի էքսէր վէ տէմիր բարշալարը
օյնատըգճա, Բիթալիւկէր քէյֆլէն-
մէքտէ իտիլէր, չունքի, Բէրթիւխտէ,
պու տէմիլլէր օյնատըգճա պիրէր
պիրէր պիւեիւճիւնին վիւճուտունա
պաթտըղլարը զանն օլունուր :

— Հա պագաեռմ — տիմէքտէ իտի
թէյլէ Տիտ — աթէշէ պիր գուճագ օ-
տուն տահա աթըն, շիմօի պիւեիւճիւ
իտէն Կալըրա Կէլիպ պիզտէն տֆի-
լըգ տիլէմէկէ մէճպուր օլաճագ տըր :

— Վէ միւքեաֆաթընը ալաճագ
տըր — տէյի իլավէ իթտիլէր Բիթա-
լիւկին ագրապատը :

Բիթալիւկ իսէ, պիւթիւն պու հալ-
լէր թօհաֆընա կիթմէքտէ օլտուղու
հալտէ, գասապահա էնիպ, բաթթ կէ-
լէնէ, թարապընտաքի ֆասուլեալարըն
պիւեիւճիւնին չէզմէք իշին էվտէ սու
գայնատըղընը սէօյլէմիշ, վէ պու
խապէր հէր իշիտէնին մուճիպի խօշ-
նուտիլէթի օլմուշ իտի :

Պէօյլէ պիւեիւ չէզմէք իւզրէ, սու
գայնատըղընը հալտէ, տանաղը եէ-
մէք իշին, պիրիսինի ալտատըպ եօլա-
մագ Բէրթիւխտէ ատէթ տիր :

Այլահըն իշի տօղրուեա օլաճագ
եա. պու եօլանան պիւթի միւսիւ Գու-
կուրտան օլտու :

Ձէվալը թէֆէճիւնին պահթը սիեա-
հը էօյլէ իսթէտի քի, Բօրթայլ-տէ-
Շիէնտէ սու գայնատըղընը կիւն, Բէ-
րուքէր ֆրանըն տիւքքեանընըն էօնիւն-
տէն կէշէրքէն, մէրգուլ իլէ պիր աղ
գօնուլտուն : Մ. Գուկուրտան պիր աղ
էվլէլ Բիթալիւկէ բաթթ կէլմիշ, վէ
մէրգուլմուն հալինտէ սէվինճ վէ մէմ-
նունիլէթ էսէրլէրի կէօրմիւշ օլտու-
ղունտան, ֆրաեա,

— Շու Բիթալիւկիւ կէօրտիւն միւ,
օ նէ սէվինճ օ — տէյի սիւալ իլլէտի :

— Օնուն եէրինտէ սէն օլան տա,
պէօյլէ պիր պահթա գօնսան սէն տէ
սէվինի իտին :

— Նէ օլմուշ, օեոնտա մը գաղան-
մը :

— Օեոնտա գաղանմագ մը. ատամ
սէն տէ. օնուն լաֆը մը օլուր :

— Էօյլէ իսէ պէլքի պիր միրասա
գօնմուշ տըր :

— Օ տա տէիւ, շիրախանէսինին
թուղլալարընը տէնիլըր իքէն, չօրապ
իշինտէ պին էֆ- պուլմուշ :

— Պին էքիւ. հա, վաշ շէյթան
վաշ. պէնտէքի սէնէտիւնին վաաէսի տէ
իշթէ թամ պու կիւն եէթիշիեօր :

— Բիթալիւկ տօղրու էվինէ կիտի-
եօր. էկէր բարանը ալմագ իսթէրսէն,
մէրգուլ բարալարը գուճարա վէ եա-
խօտ շարապա վիրմէտէն եէթիշմէկէ
պագ. չարուգ գօշ :

Բօրթայլ-տէ-Շիէնտէ սու ալէտ-
տէվամ գայնամագտա օլուպ, Բիթա-
լիւկէրին սապըր արթըգ սօն տէրէճէ-
եէ վարմը իտի. կէլէն օլուր իսէ խա-
պէր վիրմէք իւզրէ գարուտա պէլքէ-
մէքտէ օլան Գատէ, էլինտէ պիր վա-
րագայը սահիհէ բարշալար թուլմուշ
օլան ալթուն կէօղլիւքիւ իսթիեա
պիր ատամըն կէլմէքտէ օլտուղունու,
գօշարագ կէլիպ խապէր վիրտի :

— Մ. Գուկուրտան — տէյի նիտա
իթտի Զուն — թամամ. ֆասուլեալարը
էքտիկիմիզ վագըթ տա եանըմըտա
իտի :

— Տիմէք տիր քի , օ պիւեիւլէմիշ
— տէյու իլալէ կըլէտի քէնտի թարա-
ֆընտան Տիտ թէյիլէ — խաթըրմտան
կէչտի իտի . հայտէ չօճուգլար սօրա-
լարա եարըշըն , շունա պիւեիւլէմիւ-
կիւ էօյրէտէլիմ :

Օտանըն իշինտէ պիւեիւլ պիր հէ-
նէճան հիւքմ իթմէկէ պաշլատը . սու-
եուն գայնամաշնտան , իշինտէքի տէ-
միր բարչալարընըն չըգարտըգլարը սէս-
տէն , վէ պիր ալ սօնրա , էվին թահ-
թատան նէրտիվէնլէրինտէն եօգարը
չըգմագտա օլան Մ. Գուկուրտանըն ա-
եալընըն բաթըրթըսընտան պաշգա պիր
շէյ իշիտիվմէմէքտէ իտի :

Օն պէշ էրքէք Բիթալիւկէր էլլէրի-
նէ պիրէր իրիճէ սօբա ալմըշ օլարագ ,
դարունուն եանընա տիգիլմիշ իտիլէր :

Մ. Գուկուրտան իշէրի կիրտի . . . :

Ետիկի տաեալըն թաարիֆինտէն
սարֆը նազար իտէրիզ . եալընըլ շու-
նու պէեան իթսէք քիֆաեթ իտէր
քի , Բէրթիւստէ պլարճա հէր քէսին
միւպահասաթընա սէրմայէ , Մ. Գու-
կուրտանըն տաեալը իտի :

Մէրգում իսէ , բաթըրթըտան հազլ
իթմէտիկինտէն , սէսինի պիլէ չըգար-
մանըպ , չիքեաեթէ կիթմէտի :

Բիթալիւկէ կէլինտիքտէ , ագչամ
օտանըն պիր քէօշէսինտէ Մ. Գուկուր-
տանըն տաեալը ետիկի էսնատէ զայպ
իթմիշ օլտուղու , եիւզ էիւլիւք սէնէ-
տինի պուլուպ , քիպրիթի եանաշուր-
ընպ ալէվէեէրէք , չուպուղունու եազ-
մաղա գուլլանտը , վէ Զունա , ֆէյլէ-
սօֆճա պիր թարղ իլէ ,

— կէօրիւեօրմուսուն , Զուն , աթա-
լարըն լաֆը պօշա կիթմէղ , Բէտէեի պէ-
լէեի , շըպէե էլէր — տէտի :

ԷՏԵՊԻՅԵԱԹ

(Պէշիր Ֆուատ պէյ էֆէնտինին թահթը իտա-
րէի ալիյեյէրինտէ նէշր օլունան Կէշէլ նամ քի-
սալէի մէվգուճատան մէկիւղ տըր :)

Ի Թ Ի Պ Ա Ր

Պիր զէման մէվճուտ օլան շէյլէր միսալ
օլմուշ պու կիւն ,

Բէրթէվի իգալալէրի զարգը լիեալ օլմուշ
պու կիւն ,

Պիր նիշէ իգլիմէր քեաշանէլէր մաամուր
իմիշ ,

Հէփսի վիրան հէփսի բամալը զէվալ օլ-
մուշ պու կիւն .

Պիր սաատէթիսանէի իգալալ իմիշլէր պիր
զէման ,

Կէօրտիկիւմ վիրանէլէր բիւմ բայիմալ օլ-
մուշ պու կիւն .

Բէրթէվի շատի իլէ մէմուլ էքէն տալիւ-
լէրի ,

Հէփսի պիթմիշ մէսքէնի զուլ ու խէեալ
օլմուշ պու կիւն .

Հէփ թէհապիւլ կէօթէրիւր ահվալը ալէմ
պէօյլէ տիր .

Պիր կիւն էվէլ վար օլանլար գըլ ու գալ
օլմուշ պու կիւն ,

Պիր զէմանը մագիտէ իսթիգալալ օլան
շէյլէր պիւթիւն ,

Զահիր օլմուշ—դայիս օլմագ իւզըն-հալ
օլմուշ պու կիւն .

Պիշ տէ մահվ օլմագ մուգարէր տիր . կէ-
լէն ալաֆըմըլ ,

Վար իմիշ տէրլէր—օ պտամլար , խէեալ
օլմուշ պու կիւն :

ՄԷՆԷՄԷՆԼԻ ԶԱՏԵ ԹԱՀԻՐ

ՇԵՐԱՅԻԹ.

Ճիհան, հափթատա պիր տէֆա, Բազար կիւնիւ լծարիկայէ ճումաա իրթէսինտէն նէշր օլունուր: Պէհէր ճիւղիւնին ֆիւտթը 60 բարա տըր:

Պունտան մուաա, Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս, վէ Հոկտեմբեր պլարը իշինտէ, 24 սահիֆէտէն միւրէթթէպ մուապլ-վէր պիրէր բիսպէ նէշր օլունաճագ, վէ պու բիսպէլէր Յէր զրուշա ֆիրուլթ օլունաճագ տըր:

ԱՊՕՆԷ ՊԷՏԵԼԻ

Խարանգոյ իջին

Սէնէլիք (32 նիւսիտէ, վէ 4 մու-
սավէր նիւսիտէ) 80 Ղըշ.
Ալթը այ (26 նիւսիտէ վէ 2 մու-
սավէր նիւսիտէ) 40 »

Վիլանաթ իջին

Սէնէլիք 100 Ղըշ.
Ալթը այ 50 »

Մեմալիքի հճնակիլէն

Սէնէլիք Գր. 20
Ալթը այ » 10

Մէքեաթիպ վէ սայիրէ Տէրի-սաատէթտէ Պապչէ-Պարուսուտա 4 նիւմէրօլու իտարէխանէտէ Տ. Գ. ֆե-լէկեան նամընա իրսալ օլունմալը տըր:

Ապօնէ վէ սայիրէ իշին մէզքիւր ի-տարէխանէտէ միւրաճաթ օլունուր:

*S'adresser pour tout ce qui con-
cerne la rédaction et l'administra-
tion à M^r. D. G. Kélékian Directeur
propriétaire 4. Baghtché-Capou, Constantinople.*

Ճիհանրն տօգոշգոշնձոշ ձիշգիւնտէն իրիպարէն

Մ. ԳՕՆՍԹԱՆ ԿԷՐՈՒԼՆ ԱՍՍԱԲԸՆՏԱՆ

ԹԵՄԲԼ ՍՕԿԱՂԸ ՃԻՆԸԵԹԻ

Ըստ մէշնոշր քօման տէրձ իտիլիճէք տիր: